

ในช่วงเดือนที่ผ่านมา สังคมไทยได้เกิดการขัดแย้งทางความคิดอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน การขัดแย้งทางความคิดนี้เกิดขึ้นกับคนทุกกลุ่ม ตั้งแต่รากแก้วจนถึงเศรษฐกิจ ตั้งแต่ไพร่จนถึงอำมาตย์ และตั้งแต่เด็กไปจนถึงคนชรา คำว่า "ประชาธิปไตย" เป็นคำที่ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นในการพูดคุย ถกเถียง รวมทั้งถูกใช้เป็นสาเหตุของการสนับสนุนความคิดของแต่ละฝ่าย เวทีเสวนาจำนวนมากได้ถูกจัดขึ้นเพื่อกระตุ้นต่อมความคิดโดยนักวิชาการ (โดยเฉพาะทางนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ทั้งหน้าเก่าและหน้าใหม่) ที่พยายามตีความกฎหมายเล่มเดียวกันไปในแนวทางที่แตกต่างกัน เช่น ควรนิรโทษกรรมหรือไม่ ควรยุบสภาหรือไม่ ควรเลือกตั้งเมื่อไร ควรปฏิรูปก่อนหรือหลังเลือกตั้งดี **การตีความที่เกิดขึ้นนี้ไม่ได้นำมาซึ่งทางออกที่ทุกฝ่ายยอมรับ** ตรงกันข้ามกลับเป็นการจุดประเด็นของความแตกต่างทางความคิดให้มากยิ่งขึ้น

ประชาธิปไตย โดยหลักการหมายถึง การมีรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน มีการปกครองที่มีประชาชนเป็นใหญ่ ในฐานะเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ โดยประชาชนจะต้องทำหน้าที่อย่าง "สุจริต" ในการเลือกผู้แทนที่ตนคิดว่าเหมาะสม เพื่อไปทำหน้าที่ "อย่างสุจริต" ในการบริหารจัดการประเทศ

ในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์ ถ้าจะเปรียบเทียบประชาธิปไตยเป็นตลาดสินค้าชนิดหนึ่งแล้ว ตลาดประชาธิปไตยจำเป็นต้องเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ (Market Efficiency) โดยในที่นี้ก็คือตลาดที่ประชาชนมีข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วน (Perfect Information) ในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม ภายใต้แนวคิดนี้ **คนในประเทศจะต้องมีระดับของการเหลื่อมล้ำที่น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้** ไม่ว่าจะเป็นความเหลื่อมล้ำทางด้านสถานะทางเศรษฐกิจและ

สังคม ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางความคิดและความเชื่อ รวมไปถึงความเหลื่อมล้ำในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร แต่ทว่า ตลาดประชาธิปไตยที่มีอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทยนั้น เป็นตลาดที่ไม่มีประสิทธิภาพ แต่เป็น "ประชาธิปไตยที่เกิดจากข้อมูลข่าวสารที่ไม่สมมาตร" (Asymmetric Information) โดยข้อมูลข่าวสารที่ไม่สมมาตรนี้จะนำมาสู่สองปัญหาหลักๆ ทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่

1) ปัญหาทางเลือกที่บิดเบือน (Adverse Selection) โดยผู้เลือก (หรือประชาชน) ไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ดีพอในการเลือกผู้แทนที่ดี แต่จะเลือกจากข้อมูลที่ตนเองคิดว่าดี เช่น เลือกคน (พรรค) ที่แจกเงินมากกว่า เลือกคน (พรรค) ตามๆ กับเพื่อน เลือกคน (พรรค) ที่สร้างถนนหนทางหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ให้เห็นเป็นรูปธรรม เลือกคน (พรรค) ที่หาเสียงเก่ง หรือมีนโยบายที่โดนใจ หรืออีกหลายสาเหตุของการเลือก ซึ่งการเลือกที่บิดเบือนนี้จะทำให้นักการเมืองที่แต่ก่อนอาจจะเป็นนักการเมืองที่ดี มีความจริงใจที่ต้องการพัฒนาประเทศจริงๆ จะต้องปรับสภาพเป็น "นักการเมืองเลวๆ" ยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง จึงไม่แปลกที่ได้ยินว่าชื่อเสียงทุกพรรค

2) ปัญหาจริยธรรมวิบัติ (Moral Hazard) โดยเมื่อนักการเมืองเลวๆ เหล่านั้นได้รับการเลือกตั้งมาแล้ว ก็ได้อ้างสิทธิอ้างเสียงของผู้ที่เลือกตนเข้ามา ดำเนินการบริหารประเทศหรือออกนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องหรือกลุ่มทุนที่ให้การสนับสนุนพรรคเป็นหลัก โดยนโยบายเหล่านั้นกลับไม่ได้สร้างประโยชน์ (ในระยะยาว) ต่อประชาชนอย่างแท้จริง แต่มีวัตถุประสงค์ในทางอื่น เช่นหวังผลเลือกตั้ง ตอบสนองต่อนายทุนพรรค หรือตอบสนองต่อตำแหน่งของตัวเองในพรรค (หรือในรัฐบาล) เป็นต้น โดยผู้ที่เลือกเหล่านั้นกลับถูกใช้เป็นเครื่องมือในการออก

ประชาธิปไตยที่ 'ไร้สมมาตร'

นโยบายที่ไม่เหมาะสม เช่น นโยบายจำหน่ายข้าว เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (แต่จริงๆ เงินแทบไม่ถึงเกษตรกรที่ยากจนจริง) นโยบายรถยนต์คันแรก บ้านหลังแรก (แต่จริงๆ ไปเอื้อประโยชน์กับเจ้าของบริษัทรถยนต์และโครงการอสังหาริมทรัพย์) ยังไม่รวมไปถึงนโยบายก่อนนี้ มหาศาลข้ามชาติทุกอย่างการกู้เงินในโครงการ 2.2 ล้านล้านบาท

สาเหตุของการไร้สมมาตรของประชาธิปไตย เกิดจากรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศนั้นยังไม่สมบูรณ์และเหมาะสมกับสภาวะของประเทศไทยในปัจจุบัน ดีพอ แต่เป็น "รัฐธรรมนูญระบบเผด็จการ" ที่ไม่ได้สร้างความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในโลกที่รัฐธรรมนูญระบุว่า 1) ผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจะต้องสังกัดพรรค 2) พรรคการเมืองสามารถที่จะไล่/ปลดผู้แทนของตนออกได้ ในกรณีที่ผู้แทนไม่ได้ปฏิบัติตามมติของพรรค และ 3) นายกฯ ต้องสังกัดพรรคการเมือง การระบូ เช่นนี้เป็นสาเหตุหลักที่สนับสนุนให้นักการเมืองที่ดีจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองไปสู่การเป็นนักการเมืองที่เลวโดยปริยาย ถ้านักการเมืองคนนั้นยังอยากที่จะประกอบอาชีพนี้อยู่ นักการเมืองคนนั้นจะไม่มีอิสระภาพในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อความถูกต้องอย่างแท้จริง แต่จำเป็นต้องกระทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของพรรค หรือต่อระบบนายทุนและพวกพ้องภายในพรรค สิ่งที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ที่ถูกเลือกขึ้นมาบริหารประเทศไม่ได้เป็นผู้ที่มีความเหมาะสม และมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

ด้วยระบบที่เป็นอยู่ดังกล่าว "ไม่ใช่ระบอบที่สมบูรณ์ดีพอที่ควรจะถูกเอามายกอ้าง" แต่จำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขหรือปฏิรูประบอบที่เป็นอยู่นี้ให้ดีขึ้น ประชาธิปไตยที่มีประสิทธิภาพจึงไม่ควรคำนึงถึงแต่ "เสียงส่วนใหญ่ของประเทศ" แต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรต้องให้แน

ใจว่าเสียงส่วนใหญ่ของประเทศนี้มีการเลือกมาจาก "การรับรู้ข่าวสารอย่างถูกต้อง" ดีพอ สิ่งที่ตัวเองประสบพบมา ผมยังเห็นว่ามีคนจำนวนมากไม่ทราบว่าคุณทักษิณได้มีการโกงกินประเทศไปมากน้อยขนาดไหน มีทัศนคติว่าการโกงกินประเทศเป็นเรื่องธรรมดา และคนจำนวนมากไม่ทราบถึงกระบวนการล้มเจ้า

ในปัจจุบัน การรับทราบข้อมูลข่าวสาร ประชาชนมาจากสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือสื่อวิทยุเป็นหลัก ซึ่งขณะนี้สามารถเชื่อได้ยากขึ้น และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ก็เริ่มมีบทบาทมากขึ้น แต่ก็ยังไม่แพร่หลาย และยังไม่น่าเชื่อว่าจะถูกต้องเสมอไป

ดังนั้น ถ้าทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันแล้วว่าประเทศจำเป็นต้องมีการปฏิรูป เราจึงสามารถเริ่มปฏิรูปจากเรื่องง่ายๆ ก่อนการเลือกตั้ง ในด้านการจัดสรรข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึง การเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายที่ขัดแย้ง (เช่น เลือดแดง vs กปปส. และ/หรือประชาธิปไตยได้เข้ามาอยู่ในกรรมการปฏิรูป (ในสัดส่วน 1/3 ที่เหลือเป็นคนกลาง) ในขณะที่การปฏิรูปขนาดใหญ่จำเป็นต้องมีการทำหลังการเลือกตั้ง

ทุกวันนี้ ทุกฝ่ายเริ่มทำตามใจของตัวเองและเกินเลยในขอบเขตของกฎหมายประชาธิปไตยที่แต่ละคนเชื่อ แต่สิ่งที่จะคิดถึงจารีตและความถูกต้องในสังคม เช่น การให้เด็กขึ้นเวทีประท้วง ด่าทอด้วยคำหยาบ การออกมาประท้วงเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย แต่ถ้าทำให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินลงอย่างที่เกิดขึ้นมาก็ผิดทั้งกฎหมายและจารีต กฎระเบียบเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดกรอบในการใช้ชีวิตของสังคม แต่กฎหมายหรือกฎระเบียบเหล่านั้น (โดยเฉพาะกฎระเบียบที่บิดเบี้ยว) **ไม่ควรที่จะอยู่เหนือไปกว่าความถูกต้องในสังคม** สวัสดิ์พีใหม่ 2557 ครับ ■